

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/325/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201655
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413201655.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu H. č. k. 4C 67/2013 - 28 zo dňa 25.11.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu K., ktorý nerozhodol v zákonnej 15 - dňovej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä výpis z exekučného spisu Okresného súdu K. sp. zn. 11Er 571/2009, z ktorého zistil, že predmetné exekučné konanie bolo vedené proti povinnej V. A. exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., Bratislava. Súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučnému súdu dňa 29.12.2009. Uznesením zo dňa 25.01.2010 exekučný súd konanie sčasti, a to ohľadne vymoženía úrokov z omeškania zastavil. Dňa 01.04.2010 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti.

Následne súd citoval ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1- 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a uviedol, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, Exekučný poriadok stanovoval procesnú lehotu 15 dní na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, pričom z tejto procesnej lehoty nevylučoval prípady, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Exekučný poriadok však procesnú 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie stanovoval pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu

na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu (vrátane rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 2 písm. i) so zákonom. Výnimku u týchto exekučných titulov zákon upravil práve z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. To však neznamená, že materiálnemu prieskumu, či neexistuje rozpor exekučného titulu so zákonom, v čase podania predmetnej žiadosti o udelenie poverenia nepodliehali rozhodcovské rozsudky. Materiálny prieskum súladu exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok so zákonom je potrebné vykladať aj v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ktorý v ust. § 45 ods. 1, 2 umožňoval súdu aj bez návrhu zastaviť konanie o výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b) alebo c). Materiálny prieskum súdu rozhodcovských rozsudkov plne potvrdila už dnes vcelku ustálená súdna prax. Navyše, z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V danej veci exekučný súd po doručení žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi (29.12.2009) žiadosť, návrh a rozhodcovský rozsudok preskúmal, a uznesením zo dňa 25.01.2010 exekučné konanie sčasti zastavil. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o čiastočnom zastavení exekúcie dňa 01.04.2010, exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v danej veci exekučný súd postupoval nesprávne, ak o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia nerozhodol v 15-dňovej zákonnej lehote. Exekučný súd žiadosti plne dôvodne v celom rozsahu nevyhovел a pre rozhodnutie o čiastočnom zastavení exekučného konania nebol viazaný žiadnou zákonnou lehotoú. O udelení poverenia na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti exekučný súd v danej veci rozhodol do 1 mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o čiastočnom zastavení exekúcie.

Súd ďalej uviedol, že pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú zbytočnými prietahmi vo veci v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., je taktiež nutné postupovať nielen podľa vnútroštátnej zákonnej úpravy, do ktorej je vsadená, ale v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahujúcou sa k čl. 6 Dohovoru o základných ľudských právach a základných slobodách, a tiež judikatúrou Ústavného súdu SR. Podľa tejto ustálenej judikatúry, základným predpokladom pre posúdenie, či došlo v konkrétnom konaní k porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, resp. v primeranej lehote, je stanovenie celkovej dĺžky konania. Za celkovú dĺžku konania je pritom potrebné považovať dobu od začatia konania do jeho skončenia. Podľa tejto judikatúry o porušení práva na prejednanie veci v primeranej lehote sa nemusí jednať vtedy, ak v konaní síce došlo k prietahom, avšak ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie konania spravidla očakávať. Nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe preto nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu, ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (napr. sp. zn. I.ÚS 19/00, sp. zn. I.ÚS 39/00, sp. zn. I.ÚS 42/01, sp. zn. I.ÚS 57/01, sp. zn. II.ÚS 23/06, a pod.).

Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver, súd nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou v konaní, súd k tomu uviedol, že žalobu zamietol bez zreteľa k uplatnenej námietke premlčania, nakoľko zistenie neexistencie práva v danej veci súd považoval za hospodárnejšie a účelnejšie, než zisťovanie predpokladov pre posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanej, ktorá v konaní mala úspech náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich nevyčísľila a zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývajú.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa

nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok P., ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie

dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučného spisu, v ktorom exekučný súd - Okresný súd K. mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu, pričom správne poukázal na to, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde K. pod sp. zn. 11Er 571/2009 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o (čiastočnom) zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu, ktorý posudzoval exekučný titul z vyššie uvedených hľadísk, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Skúmanie podmienok pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania je zákonnou povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmvaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a v zmysle existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdnym dvorom Európskej únie.

Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Odvolací súd ďalej uvádza, že samotné nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdného dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukázal, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.